

MODEL
WALORYZOWANY

KARTONOWE 14'98
ABC

ISSN 1428 - 4618

URSUS A

STOPIEN
TRUDNOŚCI

1

2

3

WYMIARY MODELU

DŁUGOŚĆ ..... 39 cm

SZEROKOŚĆ ..... 7 cm

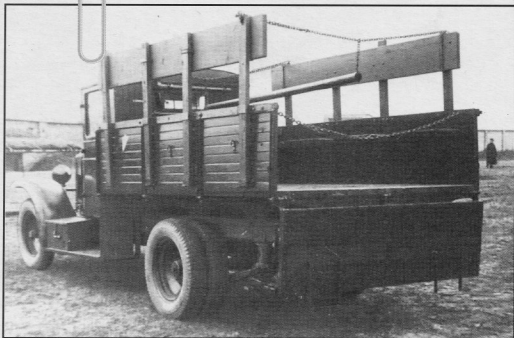
WYSOKOŚĆ ..... 10 cm

skala 1:25

GPM

NR KAT. **145**

SERIA "C"

Polski samochód ciężarowy **Ursus A** (wersja ciężarowego samochodu skrzyniowego z przyczepką)
Opracowanie graficzne i opis: **Eugeniusz Moczuk** - Rzeszów

Historia powstania:

W latach 1925-1926 Zakłady Mechaniczne Ursus SA w Czechowicach k/Warszawy sprowadziły z Włoch 300 samochodów marki SPA 25 C Polonia (skrót SPA od włoskiego Societa Ligure Piemontese Automobili Torino), oraz podzespoły 150 samochodów, które zmontowano w fabryce i nazwano Ursus. Większość samochodów tego typu zakupiło wojsko. W latach 1928-31 rozpoczęto produkcję nieco przekonstruowanej wersji tego pojazdu pod nazwą Ursus A, których wyprodukowano około 900 sztuk. Samochody w większości przeznaczono dla wojska w kilku wersjach, w tym ciężarowej, sanitarnej, warsztatu polowego, laboratorium fotograficznego dla lotnictwa, cysterny paliwowej, transportera czołgów rozpoznawczych, a także autobusu. Był to jeden z najbardziej popularnych ciężarowych pojazdów wojskowych lat 30-tych, które dopiero od 1935 roku zastępowane były ciężarówkami Polski Fiat 621.

Samochody typu Ursus A wzięły udział w wojnie 1939 roku głównie w oddziałach zmotoryzowanych wszystkich broni technicznych i w kolumnach transportowych typu lekkiego, a także mobilizowanych dla wielkich jednostek i armii, batalionach pancernych, w tym w 1 Batalionie w Poznaniu, 2 Batalionie w Żurawicy, 3 Batalionie w Warszawie, 6 Batalionie we Lwowie. Podobnie udział w wojnie wzięły samochody ciężarowe z przyczepkami paliwowymi.

Ciężarówki Ursus A niczym szczególnym nie wyróżniały się spośród podobnych typów samochodów innych krajów, były w miarę trwałe i niezawodne. Oczywiście w kilka lat później nowocześniejsze typy samochodów ciężarowych, w tym i produkowane Polskie Fiaty 621 przewyższały Ursusy zastosowanymi nowościami technicznymi, nie mniej jednak z powodu tego, że były to jeszcze samochody w miarę nowe i niewyeksplloatowane stosowane były z dużym powodzeniem w kampanii wrześniowej. Zresztą można zwrócić uwagę, że najstarsze modele Ursusów w 1939 roku nie miały ukończonych nawet 10 lat, co powodowało, że park samochodowy armii przedwrześniowej był nowoczesny. (Wystarczy zwrócić uwagę na taki fakt, że nawet obecnie w Wojsku Polskim wykorzystywane są samochody typu Star 660 lub nawet Star 66, których produkcja rozpoczęła się 40 lat temu, a także Stary 266, których produkcja rozpoczęła się prawie 23 lata temu).

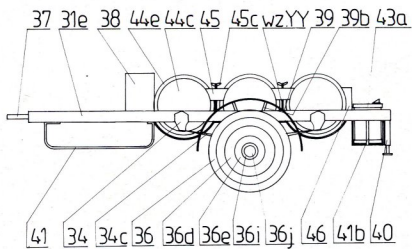
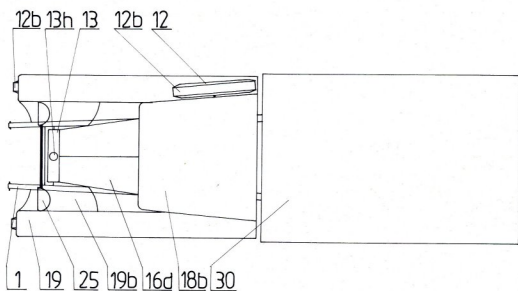
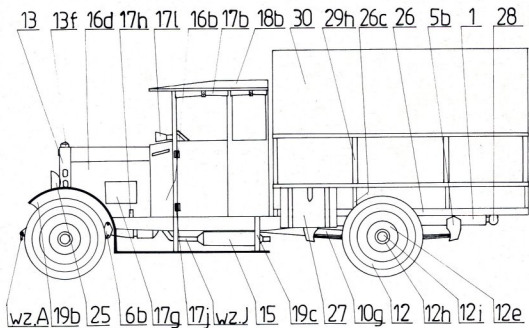
DANE TECHNICZNE:

Ciężar własny - 1,54 t, szybkość maks. - 50 km/h, zużycie paliwa - 21 litrów/100 km, wymiary: długość - 560 cm, szerokość - 200 cm, wysokość - 250 cm.

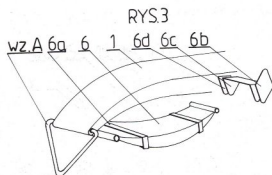
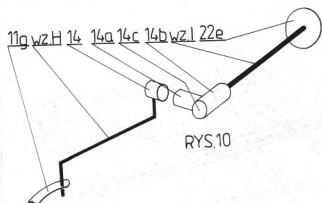
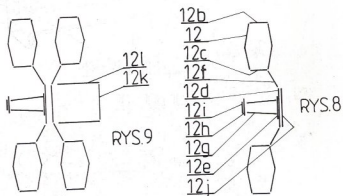
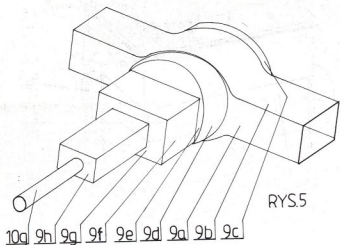
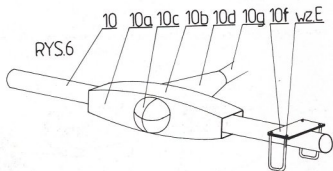
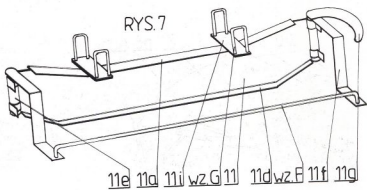
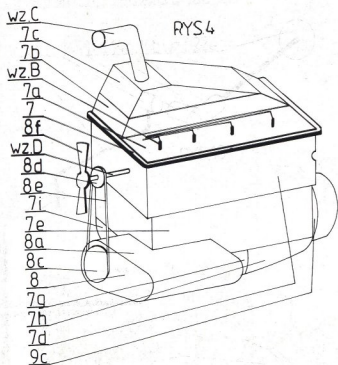
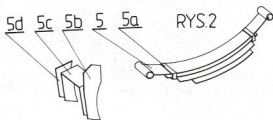
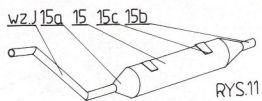
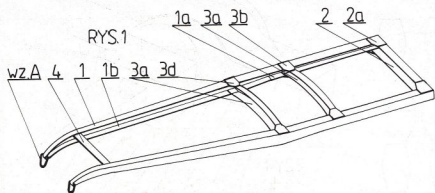
Kartonowe ABC 14/98
"URSUS A" (nr kat. 145)

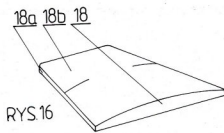
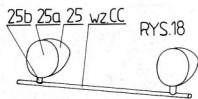
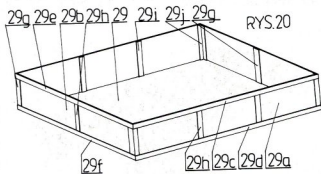
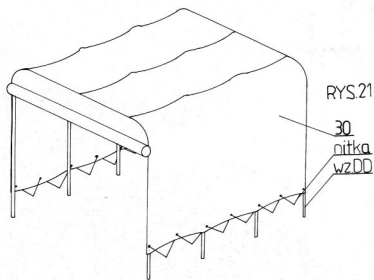
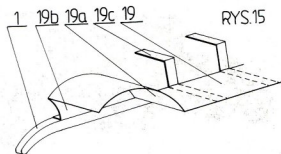
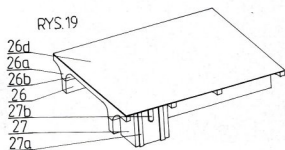
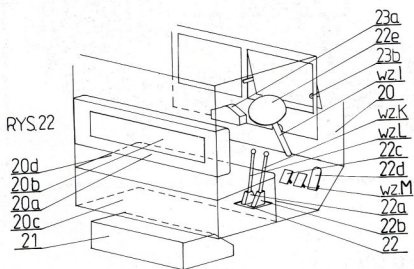
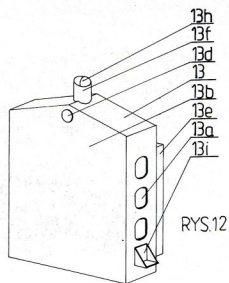
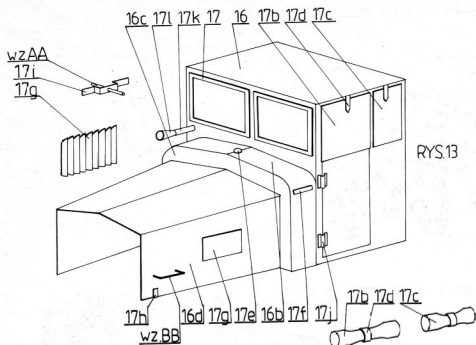
ISSN 1428 - 4618

Wydawca: "GPM" Łódź, ul. Zgierska 73 tel./fax (0-42) 657-94-40
Adres korespondencyjny: 90-954 Łódź 4 skr. poczt. 13
Wszelkie prawa zastrzeżone.
Przedruk i kopiowanie jedynie za zgodą redakcji

RYS.28

Wskazówki dotyczące modelu:

Model nie należy do trudnych, chociaż jego wykonanie zalecaliśmy raczej bardziej zaawansowanym modelarzom. Szczególnie ze względu na bardzo skomplikowaną ramę i podwozie auta, a także dużą ilość małych elementów. Również poważnym problemem może być wykonanie szczegółów wnętrza samochodu oraz silnika wraz ze wszystkimi detalami.

Przed przystąpieniem do sklejania modelu należy zapoznać się z instrukcją montażu, tym bardziej, że model można wykonać w kilku wersjach, w tym: wersja uproszczona bez silnika, zamknięta kabina, wersja pełna z silnikiem, z w pełni wyposażoną kabiną kierowcy. Poza tym skrzynia ładunkowa może być otwarta bez palanki i planszyki, a także z samymi palankami oraz z palankami i planszką. Wykonanie można także wykonać z planszką otwartą. Na skrzyni ładunkowej można ustawić beczki lub skrzynki.

Do budowy modelu należy przygotować różnorodne materiały pomocnicze, takie jak: tekturę, brystol, druty, rurki, wentyle lub bardzo elastyczne rurki.

Podczas sklejania należy pamiętać, że znaczek (+) oznacza, że dana część należy podkleić tekturą, a znaczek nożyczek, że (+) oznacza, że należy przycięć w danym miejscu.

Przycięcia mogą być z beczkami lub całkowicie pusta.

OPIS BUDOWY:

Podwozie:

Prace rozpoczynamy od wycięcia cz. 1, 1a, 1b na ramę podwozia. Poprzączkę tylną ramy cz. 2 przyklejamy do cz. 1. Wzmocnienia cz. 2a i cz. 7 klejamy ze sobą. Poprzączkę środkową sklejamy z cz. 3, 3a, 3b, i przyklejamy do ramy. Poprzączkę przednią sklejamy z cz. 3c, 3a, 3d, i przyklejamy do ramy. Podstawę chłodnicę, cz. 4, przyklejamy w przedniej części ramy. Według wz. A wykonujemy uchwyty liny holowniczej, którą mocujemy w ramie. (Rys. 1)

Resorty tyne:

Cz. 5 klejamy jeden na drugim, doklejamy wzmocnienia cz. 5a. Uchwyty resorów sklejamy z cz.: 5b, 5e, 5d, i przyklejamy do ramy. Resorty przyklejamy do uchwytności. (Rys. 2)

Resorty przednie:

Resorty sklejamy z cz. 6 i wzmocnień cz. 6a. Uchwyty resorów sklejamy z cz.: 6b, 6c, 6d, i przyklejamy do ramy. Resorty przyklejamy do uchwytności i do ramy. (Rys. 3)

Silnik ze sprząglem i skrzynią biegów:

Cz. 7 klejamy ze sobą. Do niej przyklejamy z jednej strony cz.: 7a, 7b, 7c. Według wz. B wykonujemy końcówki świateł, które mocujemy do cz. 7a. **UWAGA** - od końcówek świateł możemy z drukówek wykonać kabelki, które poprowadzimy do urządzenia elektrycznego). Według wz. C wykonujemy rurę chłodnicę, którą mocujemy w cz. 7c. Cz. 7d sklejamy i przyklejamy do cz. 7. Do silnika te formujemy, przyklejamy do cz. 7f, a to z kolei przyklejamy do cz. 7d. Dół silnika te sklejamy z cz.: 7g, 7h, 7i, przyklejamy do cz. 7f. Cz. 8 klejamy z cz. 8a, 8b i przyklejamy do cz. 7g. Koło pasowe cz. 8b przyklejamy do cz. 8. Według wz. D wykonujemy osi, na której mocujemy cz. 8d wraz z paskiem cz. 8e oraz wirnik wentylatora cz. 8f. (Rys. 4) Sprząglę sklejamy z cz.: 9, 9a, 9b. Do cz. 9 przyklejamy cz. 9c i 9c', a do cz. 9a cz. 9d i 9e. Całość przyklejamy do cz. 7a i 7e. Skrzynię biegów sklejamy z cz. 9f i 9g i przyklejamy do cz. 9d. Cz. 9h przyklejamy do cz. 9g. (Rys. 5)

Tylna oś i układ przeniesienia:

Tylną oś wraz z mechanizmem różnicowym sklejamy z cz.: 10, 10a, 10b. Cz. 10e po uformowaniu na wypukły przyklejamy z jednej strony cz. 10a, a cz. 10d przyklejamy z drugiej strony. Oś mocujemy do resorów za pomocą uchwytności wykonanych wg wz. E oraz cz. 10e i 10f. Wał napędowy z 10g przyklejamy do cz. 10d i 9g. Silnik możemy przykleić do ramy. (Rys. 6)

Oś przednia:

Cz. 11 wycinamy i sklejamy ze sobą. Cz. 11a, 11b sklejamy ze sobą i przyklejamy u góry cz. 11. Cz. 11c i 11d po sklejeniu razem przyklejamy u dołu cz. 11. Cz. 11e sklejamy w rulony i przyklejamy do cz. 11. Cz. 11f po uformowaniu przyklejamy do cz. 11e. Wg wz. F wykonujemy drążek kierowniczy, który mocujemy do cz. 11f. Cz. 11g przyklejamy do cz. 11e i 11f. Przednią oś mocujemy do przednich resorów za pomocą cz. 11g, 11h oraz uchwytności wykonanych wg wz. G. (Rys. 7)

Koła:

Cz. 12 wycinamy, formujemy, doklejamy sklejki cz. 12a i sklejamy. Cz. 12b sklejamy w pierścienie, a cz. 12c sklejamy w pierścienie stroną zadrukowaną do wnętrza. Tak wykonane elementy łączymy w jedną całość jako oponę. Do cz. 12d przyklejamy cz. 12e oraz 12f. Cz.: 12g, 12h, 12i, przyklejamy do cz. 12e, a to do cz. 12d. Tyły kół przednich cz. 12j przyklejamy do 2 kół i przyklejamy do osi przedniej. Tyły kół tylnych sklejamy z cz. 12k, 12l. Tyłne koła sklejamy parami i przyklejamy do osi tylnych. (Rys. 8 i 9)

Chłodnica:

Cz. 13 wycinamy i formujemy, podklejamy cz. 13a. Do nich przyklejamy cz. 13b i 13c. Do cz. 13b przyklejamy znaczek cz. 13d. Do cz. 13e przyklejamy do cz. 13a. Wlew wody do chłodnicy sklejamy z cz.: 13f, 13g, 13h. Cz. 13i przyklejamy do cz. 13. Chłodnicę mocujemy do ramy przed silnikiem, wkładając rurę wz. C do cz. 13c. (Rys. 12)

Układ kierowniczy:

Do cz. 11g mocujemy wykonany wg wz. H element, do którego mocujemy cz. 14, 14a, 14b, 14c. Według wz. I wykonujemy kolumnę kierowniczą, którą mocujemy w cz. 14b. (Rys. 10)

Rura wdechowa:

Cz. 15 sklejamy w rulon, doklejamy cz. 15a oraz cz. 15b. Wg wz. J wykonujemy rurę, którą mocujemy do silnika cz. 7d. Rurę za pomocą cz. 15c mocujemy do ramy. (Rys. 11)

Prace kierownicze:

Prace rozpoczynamy od sklejania kabiny z cz. 16 i 16a. Cz. 16b wraz z cz. 16c przyklejamy do cz. 16, a cz. 16d po uformowaniu przyklejamy do cz. 16c. Cz. 17 i 17a przyklejamy do cz. 16 i 16a. Cz. 17b, 17c, 17d przyklejamy do cz. 16. Cz. 17e, 17f przyklejamy do cz. 16b. Cz. 17g i 17h przyklejamy do cz. 16d. Cz.

17i po uformowaniu nakładamy do elementu wykonanego wg wz. AA, a koło zapasowe przyklejamy do cz. 17i. Zawieszki drzwi cz. 17j przyklejamy do cz. 16. (Rys. 13) Sygnał dźwiękowy sklejamy z cz. 17k, 17l i mocujemy tuż pod oknem. (Rys. 14) Uchwyty osłony silników wykonujemy wg wz. BB i mocujemy do cz. 16d. Dach kabiny sklejamy z cz.: 18, 18a, 18b. (Rys. 16) Całość przyklejamy do cz. 16. Kabinę przyklejamy do cz. 18c, a to do ramy i do chłodnicy.

Blotniki:

Cz. 19 i 19a sklejamy ze sobą, doklejamy cz. 19b oraz 19c. Całość przyklejamy do ramy i do kabiny cz. 18c. (Rys. 15)

Wnętrze kabiny:

Aby wykonać kabinę z wnętrzem należy dokonać następujących czynności. Wz. 16 i 16a należy wykonać otwory, można także naciąć drzwi, aby je można było otworzyć. Od strony koła zapasowego drzwi nie otwieramy, chyba, że nie będziemy mocować tego koła. Wnętrze kabiny cz. 20 wycinamy, formujemy, w otwory okienne przednie i tylne wkładamy kawałki folii, a całe wnętrze wkładamy do środka kabiny. **(UWAGA** - szyby są tylko z przodu i tyłu, bok są bez szyby). Oparcie fotela sklejamy z cz. 20a, 20b i przyklejamy do cz. 20. Fotel sklejamy z cz. 20c i 20d. Przed przyklejeniem fotela do dna, pod fotel mocujemy zbiornik paliwa cz. 21. Sygnał dźwiękowy od wnętrza wykonujemy z cz. 17i oraz plasteliny i mocujemy w kabinie. (Rys. 22)

Drążki zmiany biegów i hamulca:

Cz. 22 przyklejamy do cz. 20 od spodu. Wg wz. K i wz. L wykonujemy drążki, które mocujemy do tylnych uchwytności z plasteliny kulki. Drążki mocujemy do cz. 22a, 22b, i przyklejamy do cz. 22. Pedaly hamulca i sprząglę cz. 22c mocujemy do elementów wykonanych wg wz. M i mocujemy do cz. 20. Pedal gazu cz. 22d przyklejamy obok pedału hamulca. (Rys. 22)

Kierownica:

Kierownicę sklejamy z cz. 22e, doklejamy cz. 22f i mocujemy na kolumnie wz. I. Do przedniej płyty kabiny cz. 23 przyklejamy cz. 23a i 23b, a to przyklejamy do cz. 16. Okno przed kierownicą możemy otworzyć. (Rys. 22)

Elementy kabiny:

Cewkę zapłonową sklejamy z cz.: 24, 24a, 24b, i przyklejamy w komorze silnika. Od cz. 24b odprowadzamy drukik, który mocujemy na silniku. (Rys. 17) Podobnie postępujemy ze świecami na silniku. Również na boczne okna wykonujemy z cz. 17b, 17c oraz 17d. Osłony możemy zwinąć w ciasne rulony i przyklejamy nad otworami okiennymi. (Rys. 13)

Lampy przednie:

Cz. 25 formujemy i sklejamy, doklejamy cz. 25a i 25b, mocujemy na wykonany wg wz. CC element. Całość przyklejamy do blotników przed chłodnicą. (Rys. 18)

Podstawa skrzyni ładunkowej:

Cz. 26 formujemy i sklejamy. Cz. 26a sklejamy ze sobą, doklejamy cz. 26b, 26c, a to przyklejamy do cz. 26. Podstawę skrzyni cz. 26d przyklejamy do cz. 26a. Skrzynkę na narzędzia sklejamy z cz.: 27, 27a, 27b, a skrzynkę na kanistry do benzyny sklejamy z cz. 27c. Obie skrzynki przyklejamy do cz. 26d. Teraz całą podstawę przyklejamy do ramy. (Rys. 19)

Hak holowniczy:

Hak holowniczy sklejamy z cz. 28 i 28a i przyklejamy do ramy cz. 2.

Skrzynia ładunkowa wraz z palankami i planszką:

Cz. 29 wycinamy i formujemy. Cz. 29a i 29b przyklejamy do cz. 29. Wzmocnienia skrzyni cz.: 29c, 29d, 29e, 29f, 29g, 29h, 29i, 29j, przyklejamy do cz. 29a, 29b i 29. (rys. 20) Według wz. DD wykonujemy palanki, które mocujemy do skrzyni. Plansdek z 30 nakładamy na palanki. Plansdek w tylnej części możemy zwinąć do góry tak, aby widoczne było wnętrze skrzyni ładunkowej. (Rys. 21) **(UWAGA** - plansdek można wykonać z bardzo cienkiego materiału oraz zamontować na palankach tak, aby lekko zwisły między drutami).

PRZYCZEPKA TOWAROWA:

Rama przyczepy:

Ramę sklejamy z cz.: 31, 31a, 31b, 31c, 31d, 31e, 31f, 31g, 31h, 31i. Poprzączkę ramy cz. 32 i 32a przyklejamy do cz. 31b. Cz. 33 przyklejamy w tylnej części ramy, a cz. 33a w przedniej części ramy. (Rys. 24)

Resorty:

Zawieszki resorów sklejamy z cz.: 34, 34a, 34b, i przyklejamy do ramy. Resorty cz. 34c sklejamy analogicznie jak resorty samochodu i mocujemy do zawieszek.

Osi kół przyczepy:

Osi kół sklejamy z cz. 35 i mocujemy do resorów za pomocą cz. 35a i elementu wykonanego wg wz. XX. Koła sklejamy analogicznie jak koła z samochodów z cz.: 36, 36a, 36b, 36c, 36d, 36e, 36f, 36g, 36h, 36i, 36j, i przyklejamy do osi.

Elementy wyposażenia:

Hak holowniczy cz. 37 przyklejamy do ramy. Skrzynkę sklejamy z cz. 38 i 38a i przyklejamy do ramy. Blotniki sklejamy z cz.: 39, 39a, 39b, i przyklejamy nad kołmi do ramy. Podpórki sklejamy z cz.: 40, 40a, 40b, 40c, i przyklejamy z tyłu do ramy. Podpórki przednią wykonujemy z cz. 41 i przyklejamy do ramy. Pasek ochronny beczek wykonujemy z cz. 41a i przyklejamy z dołu do ramy. Kosze na pojemniki na olej sklejamy z cz. 41b i przyklejamy z tyłu kadłuba. (Rys. 24, 26)

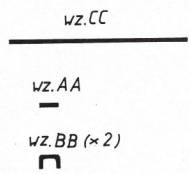
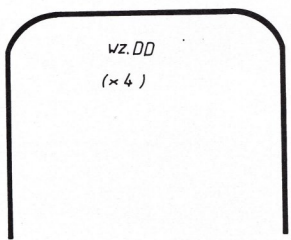
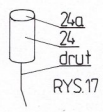
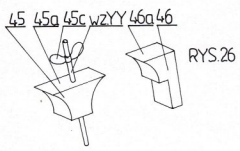
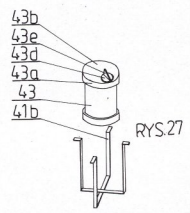
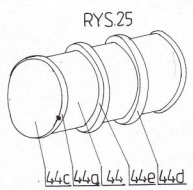
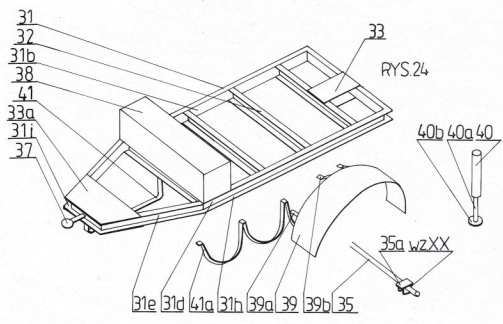
Pojemniki na olej:

Pojemniki sklejamy z cz.: 43, 43a, 43b, 43c, 43d, 43e, i wkładamy do koszy cz. 41b. (Rys. 27)

Beczki na paliwo:

Beczki sklejamy z cz.: 44, 44a, 44b, 44c, 44d, 44e i układamy 3 na na przyczepie, a 2 do samochodu. Mocowania beczek sklejamy z cz.: 45, 45a, 45b, dokładamy wykonane wg wz. Y'Y elementy, na które wkładamy cz. 45c. Tłumie mocowania beczek sklejamy z cz. 46 i 46a i przyklejamy do ramy. (Rys. 25, 26)

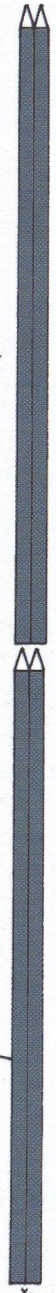
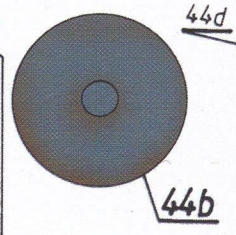
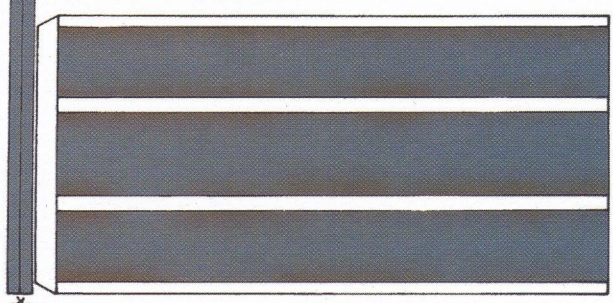
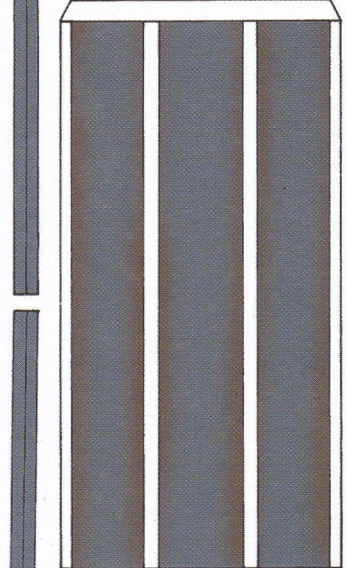
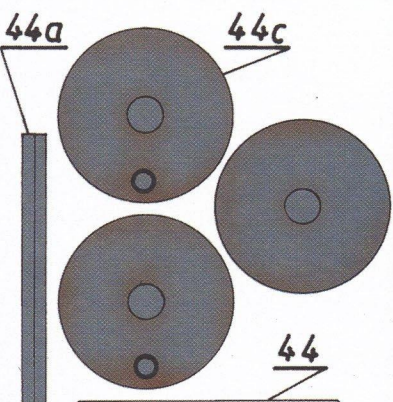
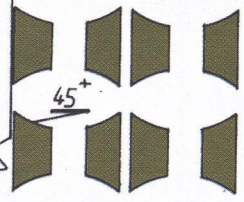
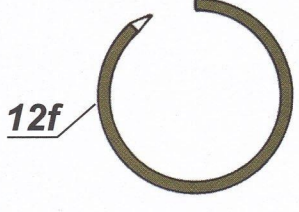
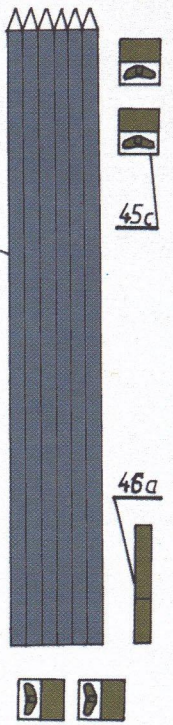
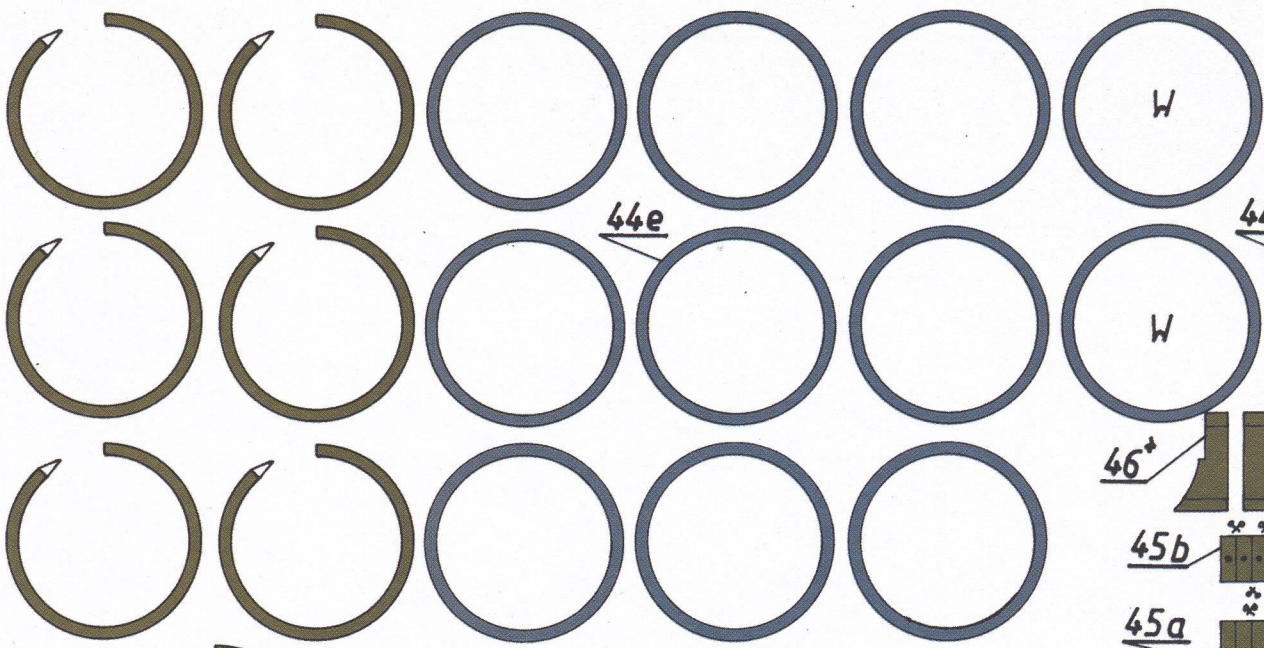
Przyczepę możemy za pomocą haka holowniczego zamocować do auta.

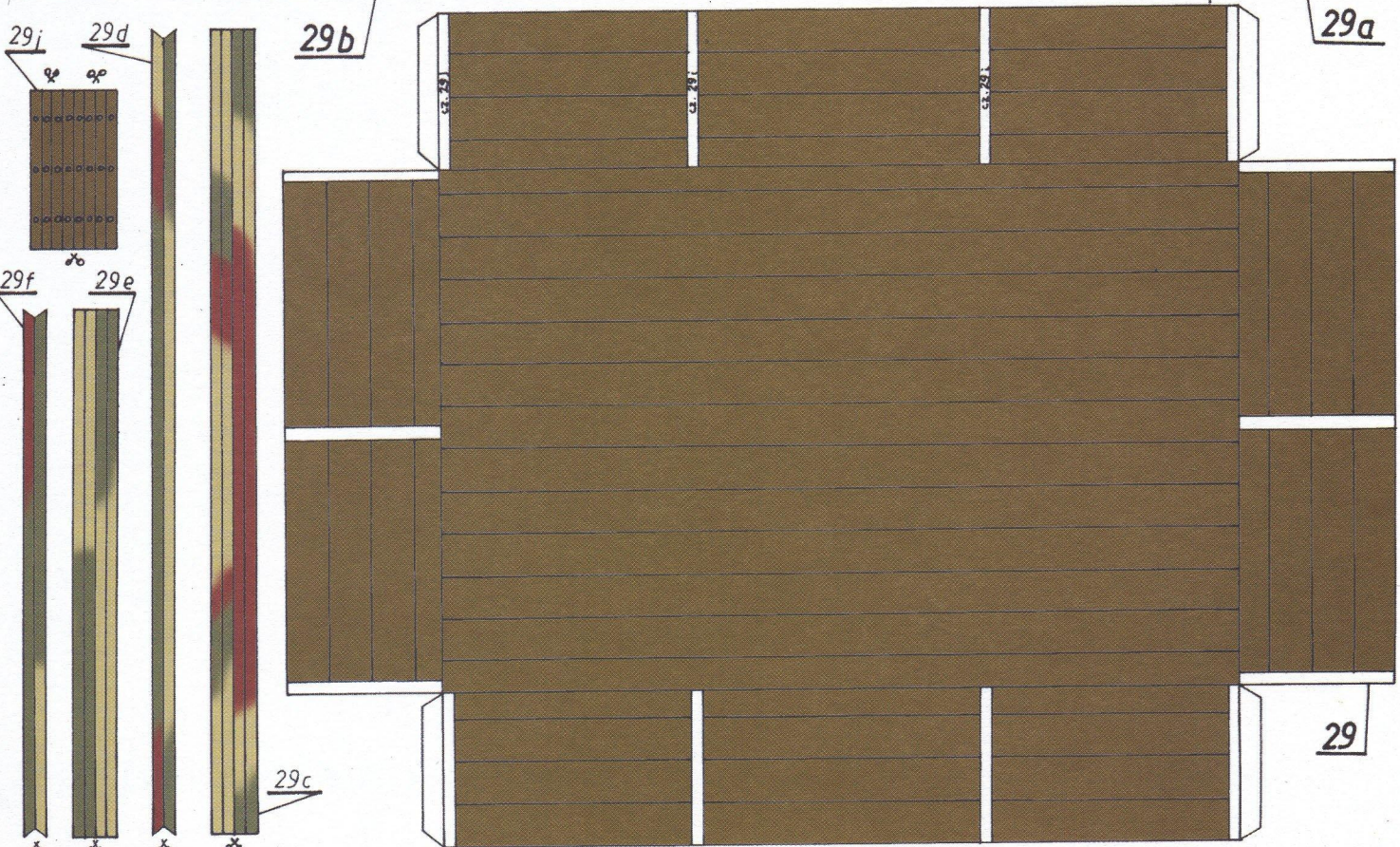
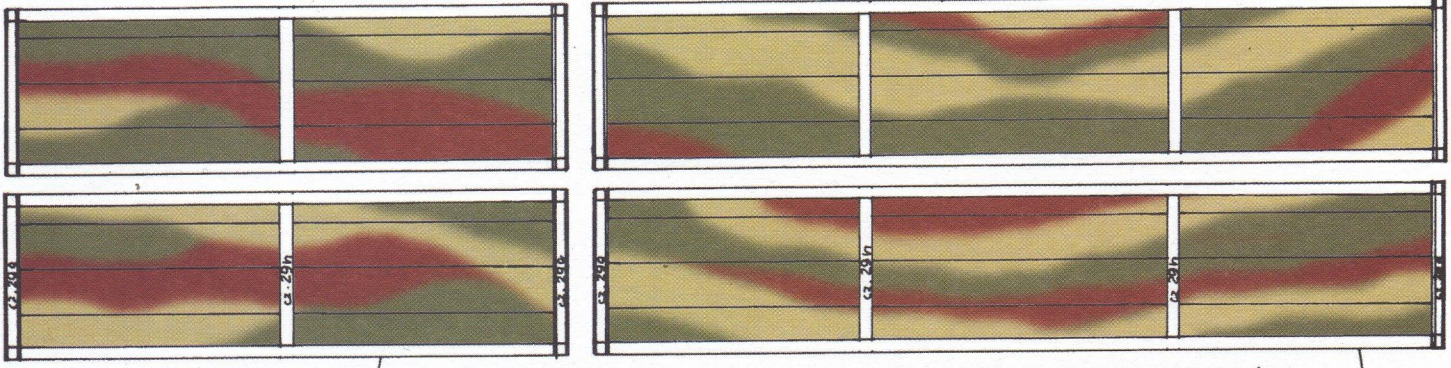
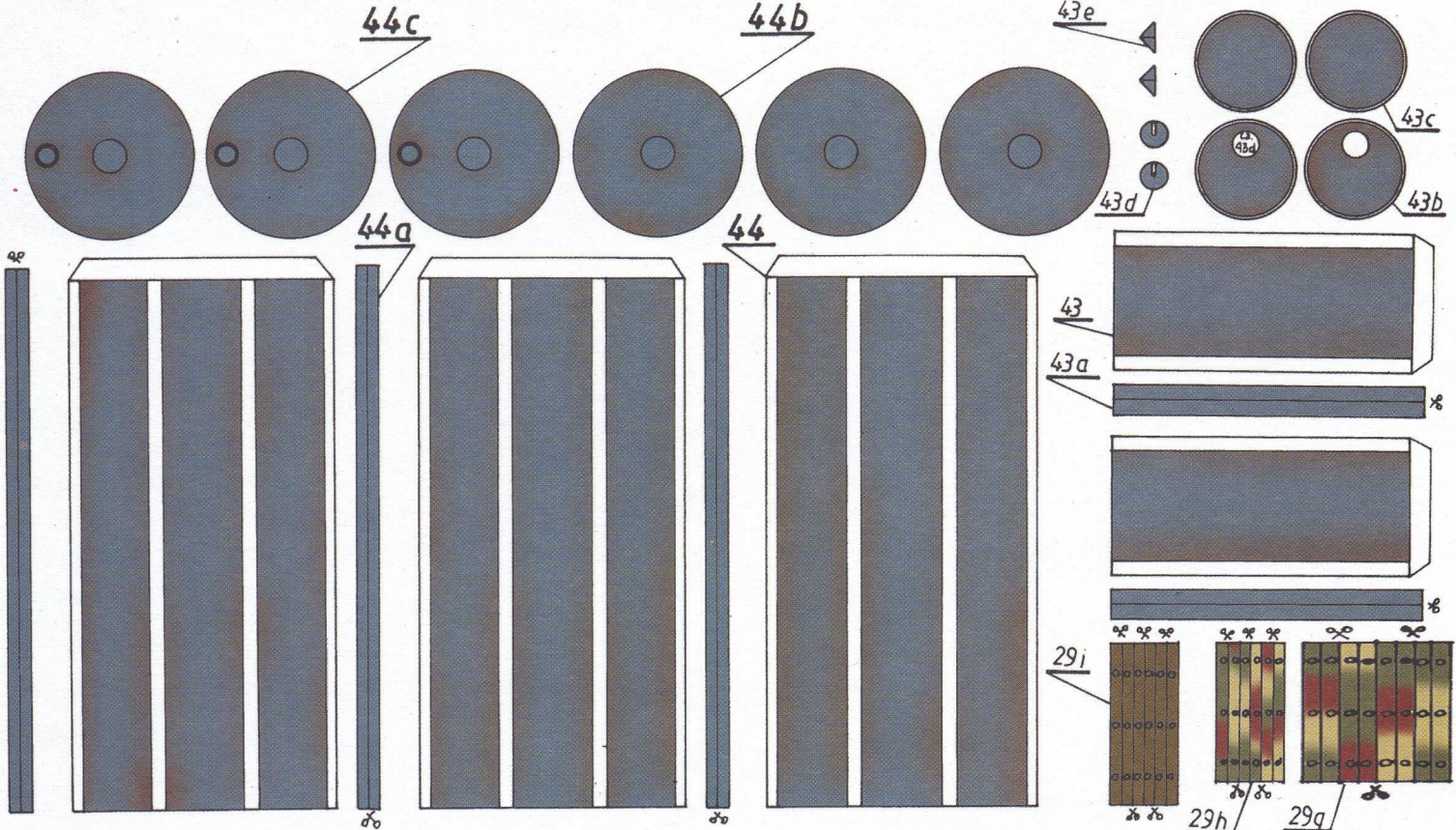

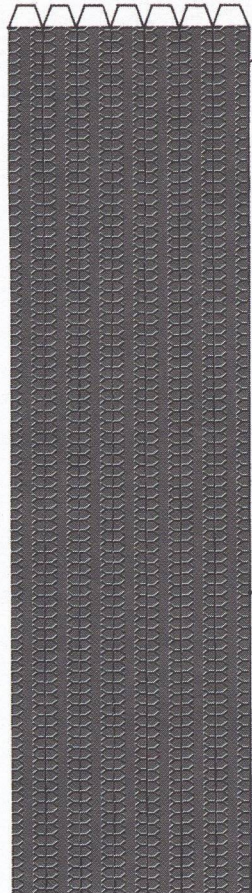

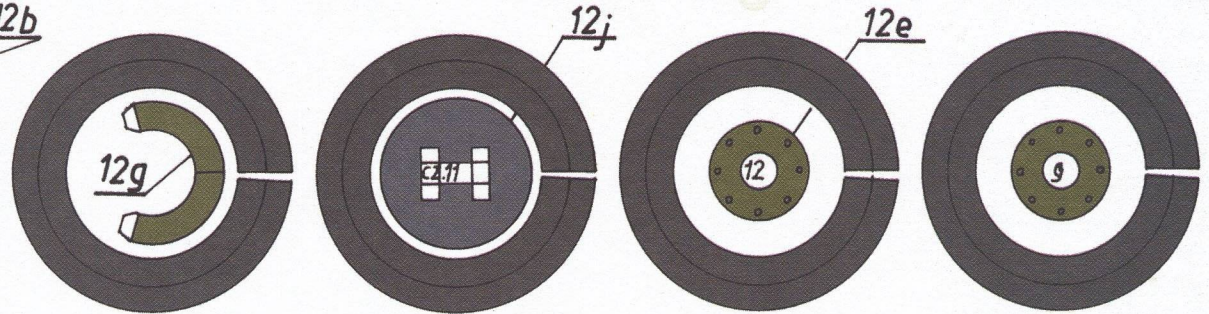

12b

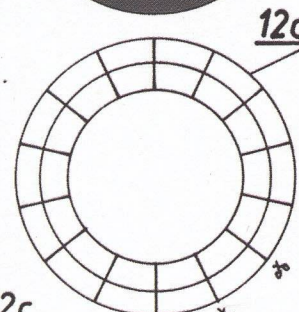
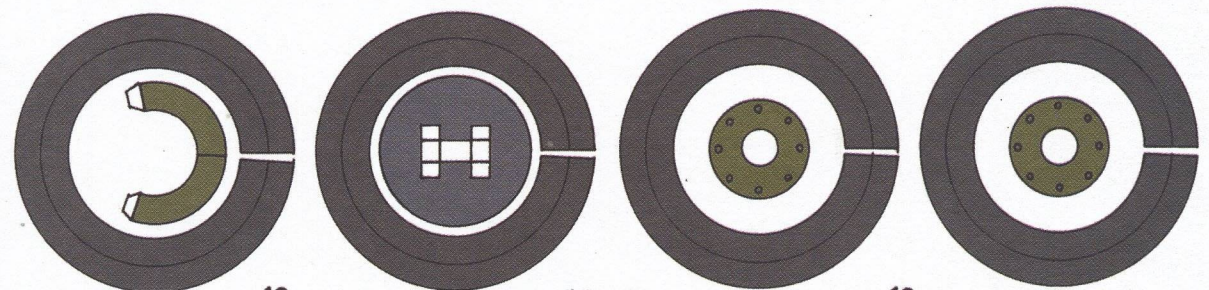
12j

12e

12g

12

9

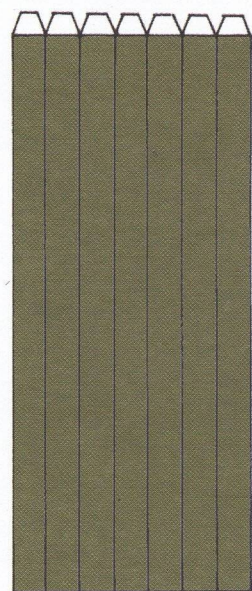

12a

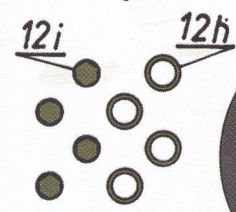
12k

12

w

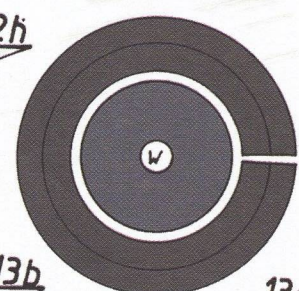

12c

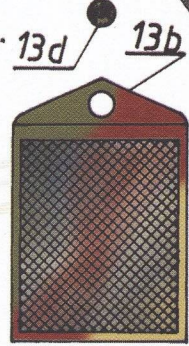
12i

12h

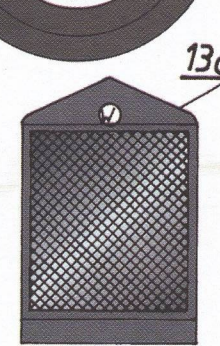

12l

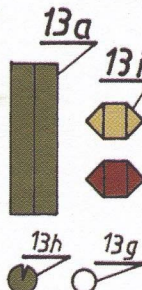
w

13d

13c

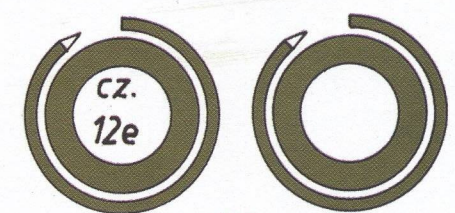

13a

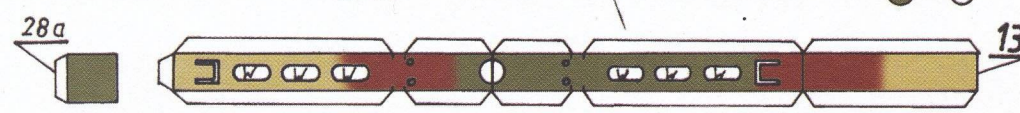
13i

13h

13g

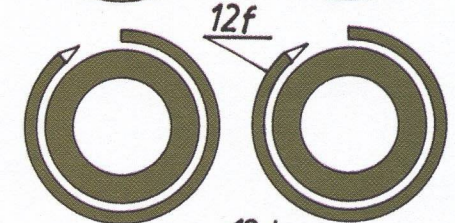

cz. 12e

28a

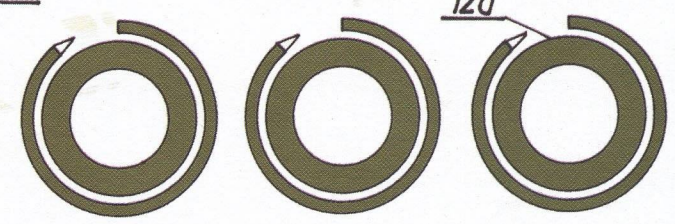
13

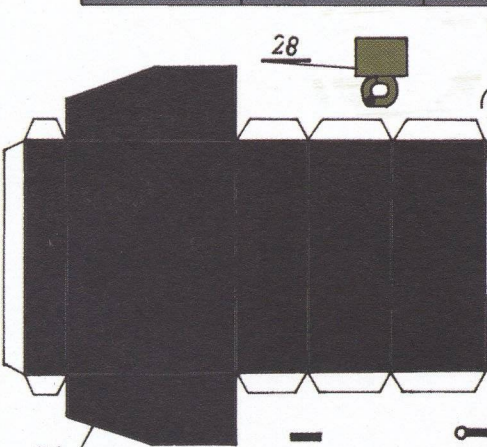
12f

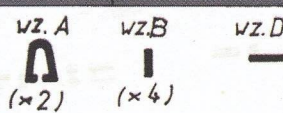
13e

12d

21

vz.A

vz.B

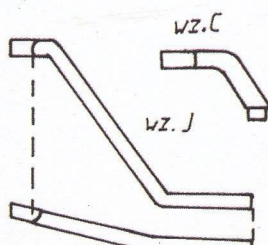
(x2)

(x4)

vz.D

vz.C

vz.J

vz.K

vz.E

(x4)

vz.F

vz.G

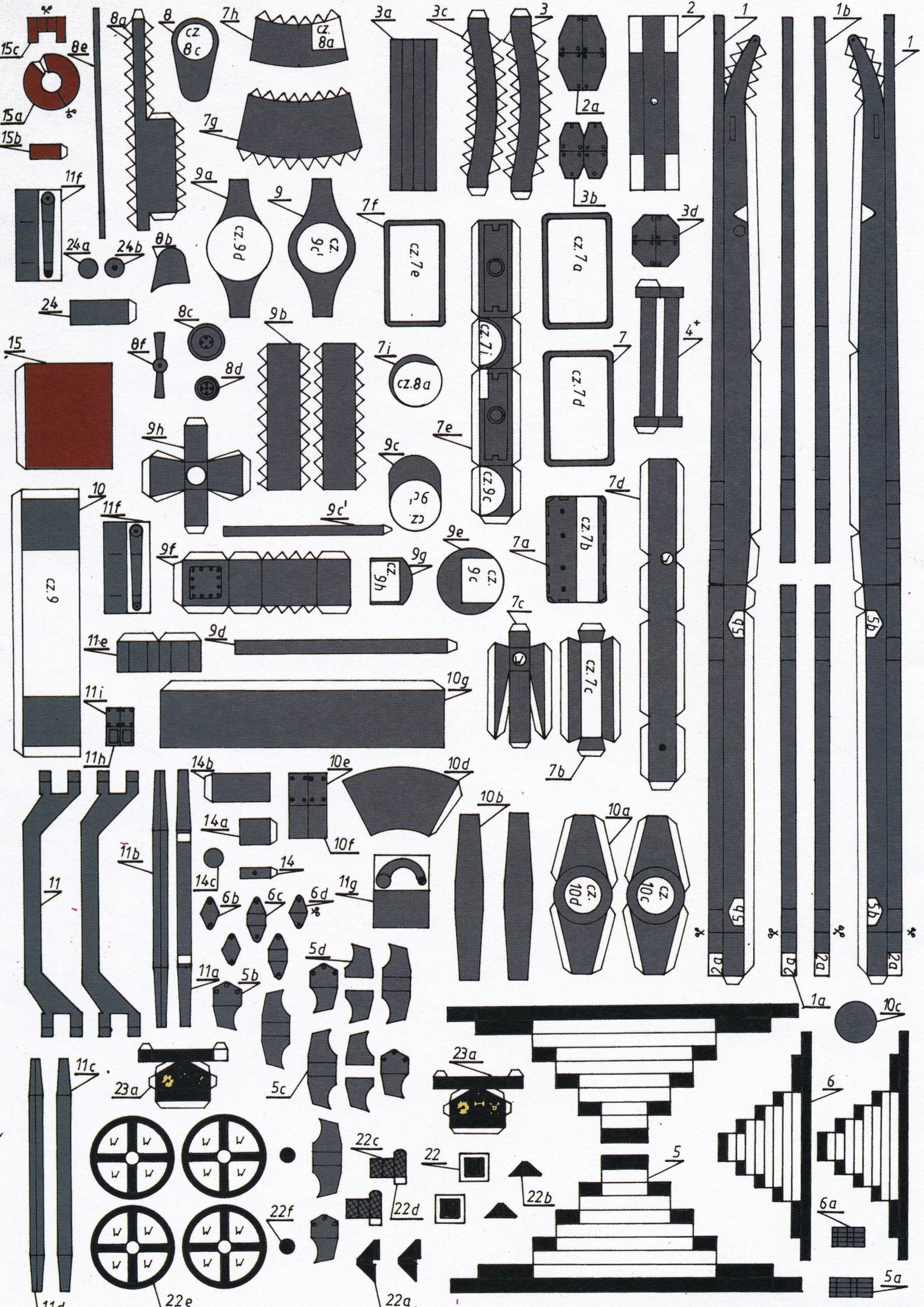
(x4)

vz.H

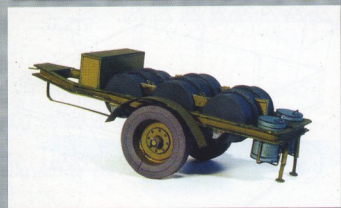
vz.I

vz.M (x4)

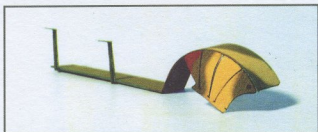
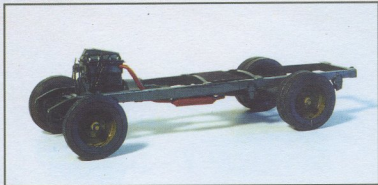
vz.L

Modele z serii
WRZESIEŃ '39

Ursus A

Samochód
pancerny Wz.29

7TP (dwuwieżowy)

7TP (jednowieżowy)

Czołg rozpoznawczy TKS